

Ruski rublji v kinu Sloga

**Kot po drugih ustanovah so med vojno tudi delavci, ki so bili zaposleni v kinematografih sodelovali z OF. V stavbi Slovenske filharmonije je bil kino Matica, kate-
rega lastnica je bila Pavla Jesih, znana predvojna alpinistka. Organizacija OF v tem kinu je od poletja 1941 pa do poletja 1942 vodil Milah Apih, ki je zatem odšel v partizane.**

Z Apihom so bili povezani Drago Košmrli, ki je pobegnil pred Nemci iz Slovenj Gradca, a so ga že februarja 1942 aretirali in odpeljali v internacijo v Italijo, Mile Pepel, razvijalec filmov Rudi Cestnik ter Franc Volavšek, ki je 19. 10. 1943 odšel s Francem Gaberščkom, uslužbencem firme Žigon iz Wolfave, v partizane, kjer sta oba padla. Po Apihovem odhodu je prevzel organizacijo OF v kinu Cestnik, ki je imel povezavo z Bogdanom Šventom, kasneje pa z Leonom Ivačičem. Poleg povezave z okrožjem je imel povezave tudi s kvartnim odborom OF Center 2 ali Kongresni trg, kot so ga tudi imenovali, kjer je bil do aretacije 1944. leta nekaj časa tudi vojaški referent. V tem letu so bili aktivisti OF v kinu Matica povezani z rajonom preko Rudolfa Smerduja, aktivista OF iz Pokrajinske uprave - Provincial Wervaltung. Smerduju je oddajalo od 8 do 10 aktivistov iz kina po 400 lir mesečno, ta pa jih je dajal višji zvezi Ivanu Ercegu. Omenjena povezava je obstajala vse do Ercegovare aretacije, ko je bil aretiran tudi Smerdu. V kinu Matica je bil že poleti 1941. leta plenum kulturnih delavcev, ki so sodelovali z OF, sklical pa ga je Boris Kidrič. V prvem nadstropju kina je bilo tudi skrivališče za ilegalce in literaturo. Z OF je sodeloval

tudi Grahek, kinooperater iz kina Sloga, ki je dajal tehnični kinomaterial za OF, ilegalno literaturo pa je hranil v bunkerju, ki je bil v njegovi kinooperaterski kabini. V tem kinu so septembra 1942 vrgli z balkona razne letake s protitalijansko vsebino, ki so pozvali na boj proti okupatorju. Italijani so hitro reagirali. Preiskali so vse prisotne, a niso ničesar našli, ker je Grahek takrat pokvaril avtomat, verjetno kinoprojektor, tako, da so lahko aktivisti pravočasno odvrkli ves propagandni material. V dvorani so našli celo ruske rublje. Dva dni zatem pa je bila podobna akcija tudi v kinu Matica.

V poslopiju Slovenske filharmonije je bil med vojno kino Matica. Tudi v teh prostorih je imela OF svojo »postojanko«

Pred kinom Matica je bila 29. julija 1941 prva likvidacija v Ljubljani. Ustreljen je bil gestapovec Josip Regenstein. To akcijo sta izvedla dva člana borbene skupine Maksa Stermeckega, ki sta oborožena hodila po mestu in iskala priložnost za razorožitev sovražnih vojakov ali policistov. Pri tem sta zasledila gestapovca, ki je šel v spremstvu neke ženske iz promenade skozi park Zvezda proti kinu Matica, in »dovolj mu je bil samo en strel.« Isti dan pred tem dogodkom sta bila gesta-povec in ženska v gostilni Čimer-Vestič na Miklošičevi 4. Pri preiskavi je ženska izjavila, da so bili tam in da so se pogovarjali z gostilničarjem. Na podlagi te izjave so zaprli Marka Čimer-Vestiča, brata Marjana, kletarja Hrabra in natakario Fink Marijo. Tri tedne so bili v preiskovalnem zaporu, nato pa so jih izpustili.

LOJZ TRŠAN

PISMA BRALCEV

Nadomestilo za podrtje garaže

V »Dogovorih« št. 9 z dne 20. 5. 1986 je bila na 8. strani v rubriki KS Kolodvor objavljena notica: »Nekaj lastnikov podrtih garaž je dobilo nove«. V tej notici je obvestilo, da se je KS »obvezala«, da bo tistim stanovančcem, ki so imeli garažo na Slomškovi 3, 5 in 7, zagotovila druge ter da so zaradi velike zasedenosti garažne hiše na Trdinovi dobili zaenkrat svoje garaže le štirje stanovanjci Slomškove 3. KS pa bo »poskrbela« tudi za druge, ki pa imajo tudi možnost, namreč da počakajo na prostor v novogradnji L-2.

Ugotavljamo pa, da so bili zaradi načrtovane novogradnje prizadeti le stanovanjci Slomškove 3. Na dvorišču Slomškove 5 še stojijo (niso porušene) provizorične garaže (verjetno črna gradnja), do čim na dvorišču Slomškove 7 sploh ni garaž, zato tudi ni potrebno zagotovilo drugih. Glede garaž na Slomškovi 5 in 7 je torej notica depulirana, oz. skrb Krajevne skupnosti preuranjena.

Stanovanjci stanovanjske hiše Resljeva 27 pa z zaprepačenostjo ugotavljajo, da je pisec spregledal, ali pa je KS

zanemarila objektivno znane probleme stanovanjcev stanovanjskih hiš z Resljeve 25, 27, in 31, katerim so razlastili na njihovem funkcionalnem zemljišču 16 garažnih boksov. Za to so dobili bore majhno odškodnino v gotovini, niso pa dobili nadomestnih garaž, ki bi jim v prvi vrsti pripadale kot »pravična odškodnina«.

Resnici na ljubo povedano, tudi razlašene garaže niso bile podrtje, ampak jih je izvajalec rušenja »preprodal«; na prejemce lastnih garaž pa bivši lastniki niso imeli nobene vpliva niti prednostne ponudbe. Na vseh zborih krajanov, kjer so obravnavali zaidalni načrt L-2, so predstavniki komiteja za urejanje prostora občine Ljubljana Center in funkcionarji krajevne skupnosti zagotavljali ustrezno nadomestilo za razlašene »podrtje«, dejansko pa odstranjene preprodane garaže.

Ker je bila izkazana taka uradna sila, so bile garaže odstranjene že jeseni. Pretežno število avtomobilov naših stanovanjcev je moralo prezimiti na prostem dvorišču, podvrženi vsem vremenskim in drugim nevarnostim in dejanskim poškodbam.

Ker ni dobil nadomestnih garaž, je spričo teh okoliščin en stanovanec prodal avto, eden je odstopil od zahteve po nadomestni garaži, dva pa sta ostala brez strehe za svoji vozili.

VINKO BITENC
Skupnost stanovanjcev
Resljeva 27, LJUBLJANA

KS Prule

Taborjenja Zmajevega odreda - Čeprav presega okvire KS Prule, naj zapišemo vse datume taborjenj Zmajevega odreda: 90 članov Triglavске Čete z OS Prule bo na Golniku od 30. 6. do 13. 7.; 35 članov Čete ilegalcev z OS Dr. Jože Potrč bo (prav tako na Golniku) od 13. 7. do 27. 7.; 50 članov Čete Viharnikov in Čete črnih tulipanov pa bo v Podbeli pri Kobaridu od 30. 6. do 13. 7.

Kdor si predstavlja taborjenja Zmajevega odreda kot navadna letovanja, se hudo moti, saj je za aktivno udeležbo na taborjenju potrebno celotno taboriško delovanje. Pred mladimi Zmajejci je tako 14 dni razburljivih dogodivščin v gorski naravi. Preizkusili se bodo v izvidništvu, prehranjevanju v naravi, orientacijskih tekmovanjih in topografiji. V okviru taborjenja sodijo še izleti na Storžič, Stol, Kofce ali na Krn in na okoliške vrhove.

Seja sveta KS - Seja sveta KS Prule je bila 9. junija. Med drugim so obravnavali prošnjo Pavla Pirnata, ki prosi za soglasje za spremembo namena poslovnega prostora. Na Zvonarski ulici poseduje obratovalno poslopje, v katerem je kovinopasarska dejavnost z dvema obrtoma, ki zaposluje 14 delavcev. Za zaposlene želi urediti ponudbo ustreznih malic z napitki ter še ponudbo za storitve obrtnega tipa. Svet želi bolj natančno vedeti, kaj ponuja prosilec in kakšne vrste lokal bo to.

Sklenjena pogodba s kamnosekom - O obnovi spomenika žrtvam 1941-1945 je v Dogovorih že tekla beseda. Tokrat naj zapišemo, da je bila v sredini junija podpisana pogodba za obnovo spomenika s kamnosekom Kunoverjem. Postavljen je tudi rok, v katerem naj bi delo končali. Načrt je izdelal arhitekt Vlasto Kopač.

Seja predsedstva KK SZDL - Predsedstvu KK SZDL poteče mandat jeseni 1986 krajevni samoupravi pa januarja prihodnje leto. To je bil osnovni razlog, da se 16. junija, na seji predsedstva KK SZDL obravnavali plan volitev v samoupravne organe KS in krajevne konference SZDL. Izdelati je treba predlog najmanj 92 kandidatov za nove organe. Sprejet je bil tudi sklep o predlogu priprave za izvedbo IV. samoprispevka. Na to temo bo zbor krajanov 11. septembra ob 18. uri v prostorih KS.

Počitniško varstvo - Tudi letos bo v prostorih KS Prule od 26. 6. do 11. 7. poletno počitniško varstvo. Za prvi teden je prijavljenih 18, za drugi pa le 2-3 otroci. Vendar se bo prav gotovo več otrok odločilo za prijetne počitniške urice v družbi svojih vrstnikov, vzgojiteljic in dijakinj. Zanimiv in pester počitniški program je pripravila Zveza prijateljev mladine.

Tudi letos akcija za zimsko pomoč - Seja komisije za zdravstveno in socialno varstvo je bila 12. junija. V središču pozornosti je bila akcija za zimsko pomoč. Vloge 30 krajanov bo komisija posredovala Centru za socialno delo. Reševala je tudi nekatere vloge za namestitve v Dom upokojencev in vloge za doplačilo oskrbe v VVO Ljubljana Center. Na dnevnem redu so bila tudi priporočila za ureditev stanovanjskih razmer.

Popravek - Med vestmi iz krajevne skupnosti je v prejšnji številki prišlo do zamenjave. Upokojenci, ki so potovali na Koroško in na Roglo, so bili iz prulske krajevne skupnosti, kar je sicer tudi razvidno iz besedila ne pa iz Poljan. Vest je bila namreč objavljena v rubriki KS Poljane. Bralcem se opravičujemo.

M. G.

KS Stari Vodmat

Dve zlati za društvo upokojencev - Šport na Vodmatu je tako za starejše kot mlajše priljubljena in potrebna aktivnost. Tako se je v okviru Vodmatskih dnevo med sabo pomerilo 16 ekip. V streljanju z zračno puško so prvo mesto zasedli Gradisovci, drugo Zavod za transfuzijo krvi in tretje mesto Zveza razvernih vojaških starešin. Pri balinanju so se zvrstili 1. DU Stari Vodmat, 2. ŠP Invalid in 3. ekipa krajanov. Pri šahu pa so si prvo mesto pridobili upokojenci Vodmata, drugo Zavod za transfuzijo krvi in tretje ekipa krajanov. Po zaključnem tekmovanju so organizirali kratko tovariško srečanje.

KUD UKC in medicinske fakultete dr. Lojz Kraigher - Skoraj ni kulturne prireditve na Vodmatu, kjer ne bi sodelovali kulturni delavci UKC. Današnje aktivno jedro društva oblikujejo dramska in recitacijska sekcija, likovna sekcija, glasbena sekcija, knjižničarska sekcija, folklorna-etnološka sekcija, fotografska sekcija. Res pa je, da brez sodelovanja naše predsednice komisije za kulturo Milice Skvarča in pomoči mentorja likovne sekcije prof. dr. Mirka Juterška, mentorja recitacijske sekcije Frančka Drogenika in mentorja pevskega zbora Venceslava Zadravca, ne bi mogli oblikovati vseh programov. Delo sekcije je zasnovano predvsem na dejavnosti in vztrajnosti posameznikov in skupin. Tu še zlasti omenjamo folklorno sekcijo s pevskim zborom »dr. Bogdan Derč« Univerzitetne pediatrične klinike in recitacijsko skupino, ki je sodelovala tudi na kulturnem večeru Vodmatskih dnevo.

Prvič podeljena priznanja krajevne skupnosti - Predsednica skupščine KS Breda Lokar-Gaspari je v imenu skupščine letos prvič podelila priznanje najzaslužnejšim krajanom za večletno uspešno delo v krajevni skupnosti. Priznanja so prejeli: šola dr. Jožeta Potrča, Vzgojno varstvena ustanova in posamezniki: Metka Bajec, Marica Bonač, Lojze Cepuš, France Dimc, Sonja Kapus, dr. Franc Kozjek, Ludvik Kreč, Andrej Mlinar, Katarina Petrič, Baldo Svetličič, Milica Skvarča in Fran Štok. Posmrtno je priznanje prejel tudi Stane Majcen.

Priznanja bodo odslej podeljevali vsako leto.

Delo poravnalnega in potrošniškega sveta - Poravnalni svet, ki kot samoupravno sodišče posreduje za sporazumno reševanje sporov med krajanji, v zadnjem obdobju ni imel veliko dela. Kaže, da je sporov med krajanji manj. Več dela pa je imel potrošniški svet. V najkrajšem času bo potrebno pridobiti kiosk z zelenjavo. Temu ne nasprotujejo niti obstoječe trgovine. O vseh teh vprašanjih so razpravljali na seji skupščine KS. Delegati so za namestnika predsednika skupščine izvolili Antea Serdareva.

Ukinjena ulica - Zaradi nove cestne povezave med Sketovo in Bohoričevu ulico se ukinja ulica Za vrta. Ulica je obstajala od leta 1898.

Predsednik KPO UKC sprejel krajane Starega Vodmata - Program Vodmatskih dnevo je vseboval tudi ogled Univerzitetnega kliničnega centra za krajane Starega Vodmata. Zbrano skupino sta sprejela in pozdravila predsednik KPO UKC Franc Šifkovič in dr. Pavel Kornhauser. Delo UKC je navzočim orisal predsednik Franc Šifkovič. Posebej je govoril o doseženih uspehih na medicinskem področju, kadrih in bodočem sodelovanju s krajevno skupnostjo. Poudaril je, da so taka srečanja obojestransko koristna. Po uvodnem razgovoru so si krajanji ogledali klinični center še posebno pa pediatrični oddelek. Skupino je vodil dr. Pavel Kornhauser, pomočnik predsednika KPO.

Zahvala - Skupščina delegatov, svet krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in društva Starega Vodmata se zahvaljujejo delavcem Univerzitetnega kliničnega centra za vso pomoč, ki so jim jo nudili pri organizaciji in izvedbi Vodmatskih dnevo.

LOJZE CEPUŠ

V avgustu Dogovori ne izidejo. Naslednja številka glasila izide 9. septembra

Gospodarska banka Ljubljana

DELOVNA SKUPNOST LJUBLJANSKA BANKA, GOSPODARSKA BANKA LJUBLJANA ŠIRI MREŽO SVOJIH POSLOVNIH ENOT V LJUBLJANI, DA BI OBČANOM ZAGOTOVILA BOLJŠE STORITVE.

Da bi dosegli zastavljeni načrt želimo **USPOSOBITI NOVE SODE-LAVCE** s smislom za delo z ljudmi in odgovornim odnosom do dela za opravljanje del in nalog pri poslovanju z občani.

Omogočamo opravljanje **PRIPRAVNIŠTVA SREDNJEŠOLCEM DRUŽBOSLOVNE SMERI** po privlačnih programih, ki usposablajo pripravnika za delo z občani, poglobljajo njegovo knjigovodsko znanje in mu dajejo sposobnosti za delo z modernimi birotehničnimi pripomočki.

Nudimo vam zanimivo delo, pripravniško nagrado v višini določeni s samoupravnim aktom, možnost usposabljanja v poklicu, pridobitev višje stopnje izobrazbe in pomoč pri reševanju potreb vašega standarda.

Za podrobnejše informacije se oglasite pri nas osebno ali pokličite po telefonu (061) 442-466. Z veseljem vas bomo seznanili z vsem. **PISNE PRIJAVE SPREJEMAMO NA NASLOV: LJUBLJANSKA BANKA, GOSPODARSKA BANKA LJUBLJANA, SLUŽBA ZA KADROVSKE ZADEVE, ŠMARTINSKA CESTA 132, 61000 LJUBLJANA.**